

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiden määrääminen

KESKVAAL 04.12.2023 § 65

185/00.00.00.01/2023

Presidentinvaalien 2024 ennakoäänestyksen ajanjakso on 17.-23.1.2024. Vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024. Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on 11.2.2024 ja ennakoäänestyksen ajanjakso 31.1.—6.2.2024. Vaalilain (714/1998) 17 §:n mukaan keskusvaalilautakunta määrää vaalitoimitsijat kotimaan yleiseen ennakoäänestyspaikkaan sekä kotiäänestykseen.

Ennakoäänestystä kotimaan yleisessä ennakoäänestyspaikassa toimitettaessa vähintään kahden vaalitoimitsijan on oltava yhtä aikaa saapuvilla. Muissa ennakoäänestyspaikoissa, joihin vaalitoimitsijoita on nimetty tai määrätty kaksi tai useampia, riittää, että ennakoäänestystä toimitettaessa on saapuvilla yksi vaalitoimitsija. Kunkin yksittäisen kotiäänestyksen toimittamisesta huolehtii yksi vaalitoimitsija. Kotiäänestyksessä ei vaalitoimitsijan ominaisuudessa olla paikalla muita henkilöitä.

Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Kotiäänestyksen vaalitoimitsijaan ei sovelleta hallintolain esteellisyyttä koskevia säännöksiä. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja määrää sen, kuka kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiksi määrätyistä henkilöistä toimittaa kunkin yksittäisen kotiäänestyksen. Puheenjohtajan tulisi jo etukäteen määrätä vaalitoimitsijoille henkilökohtaiset varajäsenet mm. esteellisyystpauksia varten.

Vaalilain 54 §:n mukaan kotiäänestyksen vaalitoimitsijan on huolehdittava, että hänen lisäkseen kotiäänestyksessä on läsnä äänestäjän valitsema tai hyväksymä 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka tässä tehtävässään ei toimi vaaliviranomaisen ominaisuudessa. Asianomaisissa vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö ei voi toimia tässä tehtävässä. Mikäli äänestäjällä ei ole tilaisuutta tai hän ei halua valita läsnä olevaa henkilöä, hänen on mainittava tästä ilmoittautuessaan kotiäänestykseen. Tällöin on käytännöllisempää, että läsnä olevan henkilön hankkimisesta vastaa keskusvaalilautakunta. Läsnä oleva henkilö voi olla esimerkiksi toinen keskusvaalilautakunnan kotiäänestyksen vaalitoimitsijaksi määräämä henkilö. Tällöin hän ei kyseisessä äänestystilaisuudessa kuitenkaan toimi vaaliviranomaisen ominaisuudessa.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä: Puheenjohtaja

Päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää määrätä kotiaänestyksen vaalitoimitsijoiksi vaalitoimikunnan jäsenet ja varajäsenet eli Leena Vehmaksen, Tuomo Tuovisen, Simo Pärssisen, Minna Kivistön, Jenni Rauhaniemen ja Sauli Alitalon.

Päätös: Keskusvaalilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Leena Vehmas, Tuomo Tuovinen, Simo Pärssinen, Minna Kivistö, Jenni Rauhaniemi, Sauli Alitalo